

Komunikat ws. stosowania dobrowolnych systemów certyfikacji kryteriów zrównoważonego rozwoju na potrzeby wymagań systemu EU ETS

Ministerstwo Klimatu i Środowiska przedstawia stanowisko wobec obowiązujących przepisów Unii Europejskiej ws. wykorzystania dobrowolnych systemów certyfikacji kryteriów zrównoważonego rozwoju na potrzeby wymagań systemu EU ETS w odniesieniu do biomasy, wykorzystywanej na potrzeby energetyczne przez prowadzących instalacje objęte systemem EU ETS.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2020/2085 z 14 grudnia 2020 r. „w sprawie zmiany i sprostowania rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066 w sprawie monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych na podstawie dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady” (dalej: „rozporządzenie 2020/2085”), biomasa wykorzystana do celów energetycznych powinna spełniać kryteria zrównoważonego rozwoju na potrzeby wymagań systemu EU ETS. W przeciwnym wypadku węgiel pierwiastkowy w niej zawarty uznaje się za węgiel pierwiastkowy kopalny.

W tym kontekście należy wziąć pod uwagę, że:

a) zgodnie z art. 1 pkt 6 lit. d rozporządzenia 2020/2085:

- kryteria zrównoważonego rozwoju i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych na potrzeby wymagań systemu EU ETS określone zostały w art. 29 ust. 2-7 i ust. 10 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z 11 grudnia 2018 r. „w sprawie promowania energii ze źródeł odnawialnych” (dalej: „dyrektywa 2018/2001”),
- kryteria zrównoważonego rozwoju stosuje się niezależnie od pochodzenia geograficznego biomasy,
- zgodność z kryteriami zrównoważonego rozwoju ocenia się zgodnie z art. 30 i art. 31 ust. 1 dyrektywy 2018/2001,

b) zgodnie z art. 3 akapit 3 rozporządzenia 2020/2085 ww. regulacje w zakresie kryteriów zrównoważonego rozwoju stosuje się od 1 stycznia 2022 r.

Weryfikacja zgodności z kryteriami zrównoważonego rozwoju oraz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych dot. wymagań systemu EU ETS, w odniesieniu do biomasy wykorzystywanej na potrzeby energetyczne przez prowadzących instalacje objęte systemem EU ETS, może odbywać się w oparciu o dokumenty pochodzące z tzw. dobrowolnych systemów certyfikacji zgodnie z przepisami art. 30 ust. 4 dyrektywy 2018/2001.

Zgodnie z treścią art. 30 ust. 9 dyrektywy 2018/2001 wobec dokumentów uzyskanych w ramach dobrowolnego systemu certyfikacji i wystawionych w zakresie objętym decyzją Komisji Europejskiej, państwo członkowskie nie wymaga przedstawiania dalszych dowodów spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych określonych w art. 29 ust. 2-7 i ust. 10 ww. dyrektywy.

Biorąc pod uwagę, że decyzje Komisji Europejskiej wydane są w oparciu o art. 30 ust. 4 dyrektywy 2018/2001, oraz to, że przepisy rozporządzenia 2020/2085 są w całości i bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich, możliwe jest stosowanie procedur dobrowolnych systemów certyfikacji na potrzeby weryfikacji spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju, wynikających z obowiązku określonego w rozporządzeniu 2020/2085.

Stosowanie dobrowolnych systemów certyfikacji przynosi korzyści wynikające z pełnej harmonizacji przepisów w tym zakresie na poziomie Unii Europejskiej. Zapewnia to zarówno uznawanie dokumentów pochodzących z pozostałych państw członkowskich Unii Europejskiej oraz krajów trzecich, jak również gwarantuje akceptację takich dokumentów powstałych na terenie Polski, w odniesieniu do sprzedaży biomasy za granicę. Warunkiem jest przestrzeganie wymagań systemowych dobrowolnego systemu certyfikacji oraz przestrzeganie zakresu certyfikacji systemu zaakceptowanego przez Komisję Europejską.

Jednocześnie, przepisy określające obowiązek weryfikacji kryteriów zrównoważonego rozwoju na potrzeby systemu EU ETS, określone w rozporządzeniu 2020/2085, nie przewidują żadnych wyłączeń, ani okresów przejściowych. Powyższe oznacza m.in., że jeżeli przed 1 stycznia 2022 r. prowadzący instalację objętą EU ETS, jak również jego dostawcy biomasy, nie uzyskali certyfikatu dobrowolnego systemu certyfikacji uprawniającego do wystawiania dokumentów potwierdzających kryteria zrównoważonego rozwoju, węgiel pierwiastkowy zawarty w biomasie uznaje się za węgiel pierwiastkowy kopalny.

Wobec powyższych informacji, kluczowe jest, by wytwórcy biomasy, pośrednicy oraz prowadzący instalacje objęte EU ETS przygotowali się do certyfikacji w ramach dobrowolnych systemów certyfikacji niezależnie od obecnego braku przepisów krajowych wdrażających dyrektywę 2018/2001. Co istotne, biorąc pod uwagę wymagania dobrowolnych systemów certyfikacji, niezbędne jest objęcie procesem certyfikacji wszystkich dostawców biomasy na każdym etapie jej pozyskiwania i przetwarzania w celu zastosowania na potrzeby energetyczne.

W opinii Ministra Klimatu i Środowiska, biorąc pod uwagę stanowisko KE w odniesieniu do dobrowolnych systemów certyfikacji, które przedłożyły wnioski o wydanie decyzji na podstawie art. 30 ust. 4 dyrektywy 2018/2001 i nie uzyskały dotychczas formalnej decyzji KE, natomiast zostały wymienione na stronach KE jako dobrowolne systemy, które uzyskały wstępną pozytywną ocenę KE (preliminary positive assessment), dopuszcza się możliwość korzystania z ww. systemów na potrzeby potwierdzania spełniania kryteriów zrównoważonego rozwoju przez biomasę wykorzystywaną na potrzeby energetyczne przez prowadzących instalacje objęte systemem EU ETS, do momentu uzyskania przez te systemy formalnej decyzji KE.

Informacje na temat dobrowolnych systemów certyfikacji, zaakceptowanych przez Komisję Europejską, jak również tych, które uzyskały wstępną pozytywną ocenę KE znajdują się pod poniższym linkiem:

https://ec.europa.eu/energy/topics/renewable-energy/biofuels/voluntary-schemes_en?redir=1